

ШКОЛЬНАЯ ПЛАНЕТА

НЕ БУДЬ ЧУЖЫНЦАМ НА СВАЁЙ ПЛАНЕЦЕ!

№ 3 (68) ЛІСТАПАД 2020

Выданне ДУА “Сярэдняя школа № 2 г. Березіно”

Сёння ў выпуск:

**СТАНЬЦЕ БОЛЬШ
ЗАЎВАЖНЫМІ,
ЦІ ФЛІКЕР —
ТВОЙ СЯБАР!**

**ПЕРАМОЖЦА АЛІМПІЯД
КАЦЯРЫНА ГУБЧЭЎСКАЯ :
“ПОСПЕХ У ШКОЛЬНАЙ СПРАВЕ –
ГЭТА ПРАГА ВЕДАЎ, ЖАДАННЕ
ВУЧЫЦЦА І ПЕРАМАГАЦЬ!”**

3

Кацярына Губчэўская: Поспех у школьнай справе – гэта прага ведаў, жаданне вучыцца і перамагаць!

На раённых алімпіядах вучні нашай школы прадэманстравалі высокі ўзровень ведаў, эрудыраванасць, кемлівасць. Па выніках удзелу ў алімпіядзе па школьным прадмеце «Руская мова і літаратура» пераможцамі вызначаны вучаніца 10 класа Шык Таццяна і вучаніца 11 класа Лапцёнак Марына. Па школьных прадметах «Фізіка» 1 месца заняў вучань 10 класа Радкевіч Мікіта, «Біялогія» - вучаніца 10 класа Рафальская Аляксандра, «Матэматыка» - вучаніца 9 класа Радзевіч Аліна. Прызёрамі алімпіяды сталі Цэдрык Станіслаў, Радзевіч Руфіна, Сідаровіч Дзмітрый, Васіленя Марына, Старавойтава Вікторыя, Аўтухоў Цімур, Кузін Аляксандр і інш.

Асабліва вызначылася сваім удзелам у алімпіядным руху вучаніца 10 класа **Губчэўская Кацярына**. Яны стала пераможцай адразу 3-х алімпіяд па такіх прадметах, як “Хімія”, “Матэматыка” і “Фінансавая граматыка”. Запрашаем бліжэй пазнаёміцца з Кацярынай.

- Алімпіяда па якім прадмеце табе спадабалася найбольш за астатнія?

– Хімія. Гэта вельмі цікавы для мяне прадмет, ды і практыка была вельмі займальнай. Мне спадабалася змешваць солі і прадстаўляць сябе алхімікам, запісваючы сваі назіранні.

- Ці разлічвала ты на тое, што станеш пераможцай? Ці для цябе гэта стала нечаканасцю?

– Так, мінімум на 2 першыя месцы я разлічвала. Але пераход у абласны этап стаў для мяне сюрпрызам. Гэта для мяня першы вопыт, таму я трохі хвалявалася.

- Каця, раскажы, калі ласка, пра тваё хобі, захапленне?

– У свабодны ад вучобы час я люблю чытаць, прыдумваць персанажаў і сачыняць пра іх гісторыі. Яшчэ нямала часу я надаю творчасці. Шмат чым ужо займалася: вышыўкай, пляценнем з нітак, упрыгожваннямі з эпаксіднай смалы. Але планаў і ідэй у мяне яшчэ больш. Таксама трохі займаюся музыкай.

- Калі б ты стала супергероём, якой бы суперздольнасцю хацела валодаць?

– Кланаванне або кіраванне часам, каб паспяваць зрабіць усё, што мне хочацца, і не спазняцца.

- Ці падабаецца табе прымаць удзел у алімпіяднай дзейнасці? Калі так, то чаму?

– Так, вельмі падабаецца. Алімпіяды для мяне – гэта магчымасць паказаць сябе, зрабіць выклік самой сабе, праверыць веды. Яшчэ гэта спосаб дапамагчы сабе ў будучыні і атрымаць прыемныя падарункі, калі пастарацца досыць добра. Напрыклад, за ўдзел у абласным этапе алімпіяды па фінансавай граматыцы мне падарылі вельмі прыгожую калекцыйную манету і шкатулку.

- Што самае складанае і цікавае ў вучобе, удзеле у алімпіядзе?

– Для мяне самае складанае – гэта пачынаць вучыцца. Я хутка засваіваю матэрыял, але парой адцягваюся ад працы і займаюся чымсьці яшчэ. А самае цікавае – гэта вывучаць ЦІКАВУЮ табе тэму.

- Што наогул табе дапамагло, на твой погляд, заняць высокія прызавыя месцы ў алімпіядзе? У чым твой сакрэт поспеху?

– Мая прага ведаў, жаданне вучыцца і перамагаць. Калі табе дадзены здольнасці, то грэх іх не развіваць.

- Што дапамагае спраўляцца з сабой, павярць у свае сілы? Як спраўляешся, калі хваляешся?

– Натхненне. Мне трэба толькі захапіцца якой-небудзь ідэяй, каб прымусіць сябе зноў нешта рабіць. А натхненне я бяру з музыкі і творчасці іншых мастакоў.

- Як ты думаеш, чаго недастаткова сучаснай школе, каб вучні вучыліся з ахвотай, што трэба змяніць?

– Я не ведаю, як адказаць на гэтае пытанне. Праблема ж не толькі ў школе або настаўніках, але і ў саміх вучнях. Таго, хто не хоча вучыцца, навучыць немагчыма.

- Твае планы на будучыню?

– Закончыць школу з залатым медалём, паступіць у ВНУ на хімічную спецыяльнасць, навучыцца добра граць на гітары. А далей пакуль не прыдумала. Час пакажа.

Дзякуем Каце за гутарку. Вінішце пераможцаў і прызёраў алімпіяднага руху, настаўнікаў! Жадаем усім далейшых поспехаў!

СТАНЬЦЕ БОЛЬШ ЗАЎВАЖНЫМІ, ЦІ ФЛІКЕР — ТВОЙ СЯБАР!

Адной з прычын дарожна-транспартных здарэнняў з удзелам пешаходаў, асабліва ва ўмовах недастатковай асветленасці, з'яўляецца дрэнная бачнасць пешахода. Дзейным спосабам абароны пешаходаў, асабліва ў цёмны час сутак, становіцца нашэнне спецыяльных святлоадбівальных элементаў на адзенні. **Святлоадбівальнікі або флікеры** – адмысловыя прылады, якія ярка свецяцца ў цёмны час сутак у святле фар аўтамабіляў і з'яўляюцца адзіным сродкам, яны павялічваюць кантраст фігуры чалавека ў параўнанні з навакольным асяроддзем.

Абзначэнне сілуэту чалавека на адлегласці дае магчымасць кіроўцу **своечасова зреагаваць і затармазіць**. Кіроўцы аўтамабіляў заўважаюць пешахода, які мае флікеры, са значна большай адлегласці ў параўнанні з пешаходам без флікераў.

Святлоадбівальнік **варта мацаваць да верхняй вопратцы, да заплечнікаў**, каб пры пераходзе праз праязную частку на іх трапляла святло фар аўтамабіляў, і яны заўсёды былі бачныя кіроўцу. Для гэтага святлоадбівальнікі павінны свабодна звісаць на шнурку. Рэкамендуецца мацаваць святлоадбівальнікі з двух бакоў адзення, каб яны былі бачныя кіроўцам, як сустрэчнага, так і спадарожнага транспарту. **Гэта важна! Нават маючы на вопратцы святлоадбівальнік, неабходна выконваць усе правілы бяспечных паводзін на дарозе.** Памылкова меркаваць што, выкарыстоўваючы святлоадбівальнік, пешаход мае перавагу ў руху!

17 лістапада ў нашай установе адукацыі прайшла прафілактычная акцыя пад назвай «Стань больш заўважным!», накіраваная на папулярызацыю САЭ і прывіццю моды на флікеры сярод непаўналетніх удзельнікаў дарожнага руху. У акцыі прынялі актыўны ўдзел юныя інспектары дарожнага руху ўстановы адукацыі.

Юныя памочнікі правяралі, ці не забыліся школьнікі абзначыць сябе святлоадбівальнымі элементамі, расказвалі пра карысць флікераў, якім патрабаваннем яны павінны адпавядаць, як правільна іх насіць. Неабходна адзначыць, што практычна ўсе рэбяты, былі пазначаныя святлоадбівальнымі элементамі, а большасць з іх і не адным. Яркім момантам акцыі стаў **флэш-моб «Флікер - твой сябар»**.

ВУЧЫМСЯ БЫЦЬ БЕРАЖЛІВЫМІ!

11 лістапада па ініцыятыве міжнароднай экалагічнай сеткі «Школьны праект па выкарыстанні рэсурсаў і энергіі» абвешчаны Днём энергаберажэння (International Day of Energy Saving). Асноўная мэта мерапрыемства - прыцягнуць увагу ўладаў і грамадскасці да рацыянальнага выкарыстання рэсурсаў і развіццю аднаўляльных крыніц энергіі. Энергаберажэнне дазваляе знізіць нагрузку на навакольнае асяроддзе і прадухіліць экалагічнае забруджванне.

У перыяд з 9 па 14 лістапада ў нашай установе адукацыі праходзіў **Тыдзень энергаберажэння пад дэвізам «З павагай да энергаберажэння»** з мэтай фарміравання ў вучняў і іх законных прадстаўнікоў энергаберагальнай і экалагічнай культуры.

Так для навучэнцаў былі праведзены **тэматычныя класныя гадзіны і гадзіны інфармавання**: «Падарожжа з Фіксікамі ў Энергалэнд» 1-2 класы, «Простыя спосабы эканоміць» 3-4 класы, «Беражлівасць – галоўнае багацце» 5-6 класы, «Жыць хораша – жыць энергаберажліва» 7-8 класы, «Энергаберажэнне – клопат пра сябе, сваю сям'ю і навакольны свет» 9-11 класы; Адзіны дзень энергаберажэння «Эканомія – клопат кожнага», школьная акцыя «Выключы святло!» і інш.

Садзейнічала фарміраванню і развіццю беражлівасці наведванне выставы «**Адкрыў планету Беражлівасць**», дзе хлопцам у даступнай форме сур'езна і з гумарам распавялі пра неабходнасць быць ашчаднымі, пра літаратурных антыгерояў беражлівасці, такіх як, напрыклад, Плюшкін, Скрудж Макдак і інш. Хлопцы разгадвалі загадкі Берагошы, даведаліся з тэста і гараскопа, ці ўмеюць яны эканоміць, праслухалі Казку пра цара Салтана на новы лад.

Аўтар малюнка «Планета земля – наш агульны дом, мы беражлівыя павінны быць у ёй», удзельніца раённага конкурсу «Энергамарафон» вучаніца 9 класа Анастасія Буря

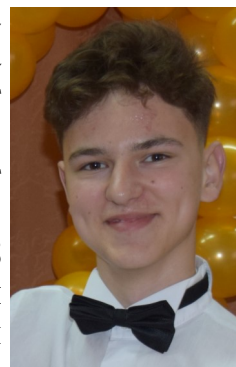
НА ТВОРЧЫМ АЛІМПЕ

Вучань 11 класа нашай школы Мікіта Сівец (кір. А.Я.Ждановіч) стаў прызёрам інтэрактыўнага конкурсу чытальнікаў “Быў. Ёсць. Буду”, прысвечанага 90-годдзю з дня нараджэння беларускага пісьменніка Уладзіміра Караткевіча і 95-годдзя Беларускага радыё. У конкурсе прынялі ўдзел каля сотні выканаўцаў розных узростаў з усёй

Беларусі. Арганізатар конкурсу Нацыянальная дзяржаўная тэлерадыёкампанія Рэспублікі Беларусь. У журы конкурсу ўвайшлі прафесійныя акцёры і майстры мастацкага радыёвяшчання, сярод якіх акцёр, заслужаны артыст Рэспублікі Беларусь Ул.Рагаўцоў, а таксама рэжысёр Беларускага радыё А.Пташук, паэт, публіцыст Н.Гальпяровіч, дырэктар канала “Культура” Ул. Трапянок.

У намінацыі “Аматыры” ва ўзроставай групе 13-18 гадоў Мікіта заваяваў 2 месца. Ён усхваляваў журы майстэрскім выкананнем верша “Мова”. **Віншваем і жадаем далейшых творчых поспехаў!**

МЫ ВЫБІРАЕМ ЗДAROУЁ!

Пад такой назвай адбыўся шэраг мерапрыемстваў, накіраваных на фарміраванне здоровага ладу жыцця, прафілактыку шкодных звычак. Для вучняў школы прайшлі інфармацыйныя гадзіны “Здаровы лад жыцця – гэта модна”, “Хваробы 21 стагоддзя”, прафілактычная акцыя “Захавай сябе для жыцця” і інш.

Вучні нашай школы рознага ўзросту без выключэння з задавальненнем прынялі ўдзел у конкурсе малюнкаў, прысвечаных здароваму ладу жыцця, прафілактыцы шкодных звычак. Спадзяемся, што ў час стварэння сваіх творчых работ кожны з выканаўцаў задумаўся пра неабоднасць захавання свайго здароўя, пра негатыўны ўплыў тытуню, наркотыкаў, спіртных напояў на здароўе чалавека. Тэматычны відэапрагляд узмоцніў гэта адчуванне ўдумлівага стаўлення да сябе, сваіх псіха-фізічных рэсурсаў.

РЫГОР ІГНАЦЕНКА: ЧАЛАВЕК І ПІСЬМЕННІК

Сёлета 20 лістапада адзначае 90-гадовы юбілей з дня нараджэння Рыгор Канстанцінавіч Ігнаценка. Творчасць беларускага пісьменніка, які доўгі час жыў у в. Паплавы, стала прадметам даследавання дзвюх вучаніц нашай установы адукацыі В.Палягошка і П.Русаквай, якія атрымалі Дыплом II ступені на абласным этапе рэспубліканскай навукова-практычнай канферэнцыі школьнікаў. Чым жа цікавы гэты чалавек і асоба? Давайце пазнаёмімся.

Рыгор Канстанцінавіч Ігнаценка нарадзіўся 20 лістапада 1930 г. у сялянскай сям'і. Яго малая радзіма – вёска Усаўка Касцюковіцкага раёна Магілёўскай вобласці Беларускай Савецкай Сацыялістычнай Рэспублікі (БССР).

Пасля смерці бацькоў з 1937 г. выхоўваўся ў дзіцячым доме «Камунары» Касцюковіцкага раёна.

У 11 гадоў яго дзяцінства апаліла вайна. Хлопчыка чакала вымушаная эвакуацыя, бамбёжкі, тыф, пасля якога трэба было наноў вучыцца хадзіць, гаротная доля блукання па чужых краях. У 1941 г. ён быў эвакуіраваны разам з іншымі сіротамі ў г. Ізюм Харкаўскай вобласці ва Украіне, затым ва Узбекістан. Тут у Сярэдняй Азіі пасля ўсынаўлення Рыгора бяздзетнай узбекскай сям'ёй, ён атрымаў новае (на ўзбекскі лад) імя. І хоць адносіны да хлопчыка былі добрыя, ён адчуваў сваю моўную ізаляцыю, калі даводзілася днямі маўчаць з прыёмнай маці, якая не разумела ні слова па-руску.

У 1945 г. вярнуўся ў Беларусь. Гэта быў пакутны шлях вяртання ў родны край: ехаў на дахах цягнікоў, на вагонных прыступках, у сабачых скрынках пад вагонамі, пераплываў на цеплаходзе Каспій. У 16 гадоў Рыгор Ігнаценка паступіў у рамесную школу № 10 г. Магілёва, дзе з 1946 г. па 1948 г. вучыўся на слесара-зваршчыка. Атрымаў пасля заканчэння 5-ы разрад – неверагодна высокі для навічка без вопыту. Затым працаваў слесарам у Мінску на будаўніцтве аўтазавада па рамонце і наладцы будаўнічай тэхнікі. Пасля працы будучы пісьменнік хадзіў у вячэрнюю музычную школу, а з першай зарплаты набыў гармонь, затым баян (1948-1951).

У 1951-1954 гг. служыў у Савецкай Арміі ў г. Хмяльніцкі Украінскай ССР. Завочна скончыў у Мінску Рэспубліканскія курсы кіраўнікоў мастацкай самадзейнасці раённых дамоў культуры. Працаваў мастацкім кіраўніком Ратамскага дзіцячага дома Мінскага раёна (1954-1956).

На абласным семінары сустрэў свой лёс – піянерважату Паплаўскага дзіцячага дома Марыю Барысёнак. Па клічы сэрца перавёўся ў вёску Паплавы Бярэзінскага раёна, ажаніўся, застаўся тут жыць, працаваў у мясцовым дзіцячым доме (1956-1957 г.). Рыгор і Марыя вучыліся завочна: яна – у Мінскім педагагічным інстытуце, ён – на музычным факультэце ва Усесаюзным універсітэце мастацтваў у г. Маскве, які скончыў у 1980 г.

З 1957 па 1990 гг. да свайго выхаду на пенсію выкладаў музыку і спевы ў Паплаўскай сярэдняй школе. Выхаваў разам з жонкай двух дачок Валянціну і Галіну.

У адным з артыкулаў, прысвечаных пісьменніку, ўзгадваецца, што, стаўшы настаўнікам, Рыгор Ігнаценка праводзіў у лесе урокі музыкі, запрашаў леснікоў на вучнёўскія лінейкі.

Пакоі хаты, дзе жыў Рыгор Канстанцінавіч, былі сціпла ўбраны, на сценах – рэпрадукцыі карцін з пейзажамі Левітана, Пярова, Куінджы як пацвярджэнне жыццёвага крэда гаспадара: багаты не той, хто шмат мае, а той, каму дастаткова таго, што ёсць. Кабінет майстра слова займаў некалькі квадратных метраў, але галоўны рабочы кабінет Рыгора Канстанцінавіча – лясныя і рачныя прасторы, дзе яму і без “стрэльбы” дыхаецца асабліва лёгка.

Друкавацца пачаў з 1961 г. Галоўная тэма творчасці пісьменніка – чалавек і прырода. У творчай скарбонцы земляка — кнігазбор з 12 выданняў для дзяцей, якія вучаць не камянец сэрцам, пільна ўглядацца ў навакольны свет. Агульны тыраж выданняў былога настаўніка музыкі з вёскі Паплавы складае каля паўмільёна экзэмпляраў. Першая кніга “Лясныя штукары” (1964 г.), апошняя — “Зацугляны шчупак” (2009 г.). Ёсць яшчэ два самавыдавецкія зборнікі Паплаўскай бібліятэкі “Зялёнае рэха”, “Пад ляснымі шатамі”. Членам Саюза пісьменнікаў Беларусі ён стаў толькі ў 1993 годзе, ужо маючы 9 кніг і салідныя рэкамендацыі беларускіх пісьменнікаў Аркадзя Куляшова, Алены Васілевіч, Міколы Чарняўскага і інш.

У гонар славутага земляка супрацоўнікі Паплаўскай бібліятэкі Бярэзінскага раёна не раз ладзілі вечарыны, тыдзень літаратурнага краязнаўства “Вялікая літаратура з правінцыяльнай прапіскай”.

Дзіцячыя гады Рыгора Ігнаценкі, праведзеныя ў прытулку, найбольш паўплывалі на фарміраванне творчай асобы пісьменніка. Пра гэта апавядае А.Карлюкевіч: у першы дзень наведвання дзіцячага дома хлопчыка Рыгора здзівіла велізарная клумба з чароўнымі кветкамі, якіх у той час асабліва не бачылі ў бедных вёсках, дзе каштоўным быў кожны метр зямельнага надзелу. Пэўна ж, сама атмасфера спрыяла ў гэтым прытулку росту прыгожай, эстэтычна багатай душы дзіцяці. Працавалі амаль адны толькі маладыя выкладчыкі і выхавацелі, якія цалкам аддавалі сябе працы з дзецьмі. У пакойчыках пры калектыве сваіх падапечных жылі. Ладзілі незвычайныя гульні. Не проста “будзёнаўцы” з “белымі” ваявалі, а гульні ў вайну станавілася спектаклем для ўсіх. Вольнага нікога не заставалася.

Не проста “будзёнаўцы” з “белымі” ваявалі, а гульні ў вайну станавілася спектаклем для ўсіх. Вольнага нікога не заставалася.

Баі дзятва праводзіла са зброяй, якую самі яны і змайстравалі, з пераходамі і блуканнямі па лесе.

Паміж сабою таксама дзеці ладзілі, дружылі, грубасці не дапускаючы, ды і не ведаючы той грубасці. А яшчэ – раніца, вечар, ноч, калі сон, здавалася, перабіваўся, – усё жыццё складвалася, ішло з птушыным спевам, з пошумам дрэў. Любое надвор’е спрыяла таму, каб душа прымала прыроду, каб сэрца было для ўсяго навакольнага жыцця адкрытым. Разам з сябрам Рыгорка ў лесе абследаваў птушыныя гнёзды, гадаваў шпачанят, варанят, падваронкаў, падбіраў раненых птушак, будаваў ім гнёзды, майстрыў шпакоўні. Неяк слабога крумкача-падлетка прынеслі ў дзіцячы дом і на гарышчы зрабілі гняздо. Пакрысе птушка адагрэлася: калі на вуліцу выбягаў Рыгор, то крумкач садзіўся яму на плячо. Адночы дзеці гулялі ў футбол. Супернікі-аднагодкі з піянерскага летніка былі з горада. У гледачы “прапісалася” і ўлюбёная птушка – крумкач, якой далі імя Глаша. Доўга была “ничья”. Праз нейкі час птушка паляцела над футбольным полем і села на вароты “праціўніка”. Галкіпер з гараджан узняў галаву ўверх, рукой пацягнуўся, каб дакрануцца да Глашы, а ў гэты час забілі гол. Крумкачу ў якасці прэміі выдалі самую вялікую міску кашы. Амаль праз 20 гадоў Рыгор Ігнаценка напісаў сваё першае апавяданне пра Глашу – “футбалістку” і надрукаваў у газеце “Зорька”.

З першай кнігі аўтар знайшоў сваё адметнае месца ў літаратуры, свой матэрыял і стыль. Як і вядомы рускі пісьменнік М.Прышвін, Рыгор Ігнаценка піша лёгка, выразна, натуральна, таму яго называюць наш “бярэзінскі Прышвін”. Яго пісьменніцкі дэвіз: хочаш распавесці пра прыроду – абмакні пяро ў вясёлку. Прырода ўсё ведае, а сказаць павінен чалавек.

Спадзяемся, кожны, хто пазнаёміцца з творчасцю Р.Ігнаценкі, адчуе з якой любоўю, замілаваннем аўтар піша пра родны край. Магчыма, хтосьці з чытачоў захоча адправіцца ў сваё падарожжа па Бярэзіншчыне, каб атрымаць непаўторныя ўражанні. Чытайце! У добры шлях!

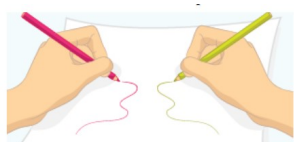
*Заклікаюць чытаць і праводзіць час на свежым паветры
Вераніка Палягошка, Паліна Русакова і Алена Ждановіч*

ЗАРАДКА ДЛЯ РОЗУМУ

Кожны дзень, выконваючы адны і тыя ж дзеянні, нам становіцца ўсё складаней засяродзіцца на новым: памяць слабее, канцэнтрацыя ўвагі падае, а некаторыя рэчы і зусім застаюцца незразумелымі... Каб гэтага не адбывалася, каб павысіць свае разумовыя здольнасці, мозг трэба трэніраваць. Сучасныя псіхолагі рэкамендуюць выкарыстоўваць для гэтага спецыяльныя практыкаванні, зарадку для розуму.

Практыкаванні для развіцця памяці і працы

Малюнак-люстэрка: Вазьміце вялікі ліст паперы і па алоўку ў кожную руку. Пачніце маляваць аднолькавыя фігуры адначасова правай і левай рукамі. Спачатку гэта могуць быць колы, квадраты і г.д. Затым задачу трэба ўскладніць – адлюстроўваць абедзвюма рукамі больш складаныя малюнкi.

Нейробіка (разумовая гімнастыка). Методыка была распрацавана амерыканскім нейрабіёлагам Л.Кацам. Сэнс такі: усе звычайныя для вас рэчы трэба рабіць нязвыклым для вас спосабам. Напрыклад, рухацца па хаце з заплюшчанымі вачыма. Адказвайце на стандартныя пытанні нестандартна. Нават на пытанне “Як справы?” можна адказаць дзясяткамі розных фраз, адмоўцеся ад стэрэатыпаў.

Ваша задача – хутка назавіце колеры слоў на малюнку:

**ЖОЎТЫ СІНІ АРАНЖАВЫ
ЧОРНЫ ЧЫРВОНЫ ЗЯЛЁНЫ
ФІЯЛЕТАВЫ ЖОЎТЫ
ЧЫРВОНЫ
АРАНЖАВЫ ЗЯЛЁНЫ ЧОРНЫ
СІНІ ЧЫРВОНЫ
ФІЯЛЕТАВЫ
ЗЯЛЁНЫ СІНІ АРАНЖАВЫ**

Тэлевізар (фільм) без гуку. Адключыце гук тэлевізара і, гледзячы на малюнак, спрабуйце прайграць дыялог ці маналог. Калі выконваць гэта практыкаванне разам з сябрамі, атрымаецца вельмі камічна і цікава.

Новая дарога. Хадзіце на працу (у краму) новай, незнаёмай дарогай. Нават калі новы шлях будзе даўжэй, нічога страшнага. Гэта не толькі станоўча адаб'ецца на працы мозгу, але і дапаможа падтрымаць добрую спартыўную форму.

Новыя часопісы. Выбірайце тыя часопісы і газеты, на якія вы звычайна не звяртаеце ўвагі. Напрыклад, калі вы захапляецеся спортам, купіце часопіс, прысвечаны эканоміцы. Любіце чытаць пра вандроўкі і іншыя краіны? Аддайте перавагу часопісу пра жывёл. Неабавязкова захапіцца чымсьці новым, досыць час ад часу мяняць тэму чытання.

Змена працоўнай рукі. Чысціце зубы не працоўнай рукой, а той, якая менш актыўная: калі вы праўша, чысціце зубы левай рукой, калі ляўша – правай.

НЕ СТАМЛЯЙЦЕСЯ РАЗВІВАЦЦА!

ДУА “Сярэдняя школа №2
г. Березіно” 223311
вул. Мультана, 19
Электронная пошта
berezinosch2.edu@tut.by

Сайт школы
berezino2.school.by

Газета “Школьная планета”
выходзіць адзін раз у месяц.

Над выпускам працавалі
ўдзельнікі клуба
“Юны журналіст”:
Бурая Анастасія, Верас Ана-
стасія, Губчэўская Кацярына,
Камароўская Ксенія і інш.
Кіраўнік клуба А.Я.Ждановіч